

VANTAMBOERTOT GENERAAL

DE LOOPBAAN VAN THEODORUS JOHANNES VAN BESOUW

G.J. Felius, kolonel b.d. der infanterie

Theodorus Johannes van Besouw wordt 8 maart 1919 geboren in Tilburg. Theo is van plan iets te ondernemen in de textiel en volgt de Textielschool in Tilburg. In 1938 wordt hij als dienstplichtig soldaat ingelijfd bij het 6^e Regiment Infanterie in Breda. Na de basisopleiding te hebben gevolgd, wordt soldaat Van Besouw aangewezen om te worden opgeleid tot tamboer bij het 6^e Regiment. Hij heeft daar geen vrede mee en dient een verzoek in om tirailleur te worden. Het verzoek wordt goedgekeurd en dat niet alleen, hij wordt aangewezen om de kaderopleiding te volgen.

Wanneer Nederland 1 september 1939 mobiliseert, wordt dienstplichtig sergeant Van Besouw overgeplaatst naar de Staf van het 3^e Legerkorps in Vught. Hij krijgt de functie van commandant van de stafwacht, welke is belast met het beveiligen van het hoofdkwartier van het 3^e Legerkorps. Op een paar beschietingen na door Duitse vliegtuigen tijdens de verplaatsing van de Staf van het 3^e Legerkorps van Vught naar het gebied Meerkerk-Leerbroek (achter de waterlinie), verlopen de oorlogsdagen rustig voor sergeant Van Besouw.

Na enkele weken in krijgsgevangenschap te hebben verkeerd, wordt hij 1 juli 1940 gedomobiliseerd. Theo gaat werken in een wollenstoffenfabriek in Tilburg. Medio 1942 wordt de fabriek gesloten. Het personeel zou in Duitsland te werk worden gesteld. Om hieraan te ontkomen, geeft Theo zich op als vrijwilliger om te werken in de kolenmijnen in Limburg. Hij komt terecht in de mijn 'Laura' in Eygelshoven. Samen met een leeftijdgenoot die bij de Koninklijke Marine had gediend, pleegt Theo sabotage om de Duitsers tegen te werken.

Iemand waarschuwt hen dat de Duitsers waarschijnlijk op de hoogte waren van hun activiteiten. Zij besluiten het land te verlaten en naar Engeland te gaan. Zonder paspoort of visum vertrekken ze begin maart 1943. Zij reizen te voet en liftend door Frankrijk om vervolgens via de Pyreneeën in Spanje aan te komen. Aangezien zij geen paspoort of visum hebben, worden zij gearresteerd en belanden begin juni in de gevangenis. Met behulp van de Nederlandse Ambassade worden zij eind december 1943 vrijgelaten. Zij zijn toen via Lissabon naar Gibraltar gegaan en vanaf daar met een schip naar Engeland gereisd, alwaar zij begin januari 1944 aankomen.

Na te zijn verhoord door de Engelse en Nederlandse Inlichtingendienst krijgt sergeant Van Besouw een bureaubaan bij het Nederlands Militair Gezag in Londen. Daarvoor was Theo echter niet naar Engeland gegaan. Met hulp van Koningin Wilhelmina wordt hij ingedeeld bij de Koninklijke Nederlandse Brigade 'Prinses Irene'. Sergeant Van Besouw wordt

sluipschutter en vervolgens groepscommandant in het 3^e Peloton van de 1^e Gevechtsgroep. In die functie neemt sergeant Van Besouw nagenoeg deel aan alle acties van de 'Prinses Irene Brigade' vanaf Normandië (augustus 1944) tot in Zuid Nederland (mei 1945). Tijdens een gevechtsactie in de omgeving van Hedel heeft hij zich zodanig moedig gedragen dat hij daarvoor het Bronzen Kruis krijgt uitgereikt.

Na de capitulatie van Duitsland wordt sergeant Van Besouw met nog vijf andere onderofficieren naar Engeland gestuurd om aldaar te worden getest of hij geschikt is voor officier. Het resultaat van de test aan de *War Officers Selection Board* was van dien aard dat sergeant Van Besouw geschikt wordt bevonden om reserveofficier te worden. Men vond het zelfs niet nodig, mede gezien zijn ervaring opgedaan bij de Prinses Irene Brigade, dat hij de '*Officer Cadet Training Unit*' hoefde te volgen.

Oktober 1946 wordt reserve eerste luitenant Van Besouw commandant van de Tweede Compagnie van het 4^e Bataljon 'Prinses Irene'. Nadat zijn compagnie is opgeleid, vertrekt luitenant Van Besouw met zijn compagnie op 5 juni 1947 naar Nederlands-Indië. Aldaar aangekomen, wordt hij bevorderd tot tijdelijk reserve kapitein. Kapitein Van Besouw opereert met zijn compagnie in Midden Java. Vanwege zijn moedig gedrag tijdens gevechtsacties met zijn compagnie krijgt hij de 'Bronzen Leeuw' uitgereikt.

In maart 1949 wordt reserve kapitein Van Besouw in Soerabaja beëdigd als beroepsofficier. Na terugkeer uit de tropen volgt hij een applicatiecursus op de KMA en vervolgens een infanteriecursus aan de *School of Infantry Fort Benning* in de Verenigde Staten.

Terug in Nederland wordt hij S3 van het 313^e Infanteriebataljon Stoottroepen en vervolgens leraar 'Infanterie tactiek' op de Artillerie School in Breda. Hij zal het uitstekend hebben gedaan bij de artillerie, want kapitein Van Besouw wordt benoemd tot 'Ere Kanonnier der Artillerie'.

Hierna volgt hij de cursus 'Staftechniek' en aansluitend de Hogere Krijgsschool (1956-1958). Als krijgsscholier neemt hij deel aan een bezoek aan de Koninklijke Marine. Er wordt een vaartocht gehouden met een fregat op de Noordzee. Daarbij is ook een groep buitenlandse officieren. 's Avonds bij het diner zit Van Besouw tegenover een kapitein van de TNI (*Tentara Nasional Indonesia*). Na een aantal ervaringen te hebben uitgewisseld, blijkt dat de Indonesische officier commandant was van de eenheid waartegen Van Besouw met zijn compagnie regelmatig had opgetreden. Het kan verkeren.

Zijn eerste functie als gebrevetteerd officier is Hoofd Operatiën van de Territoriaal Bevelhebber Zuid in de rang van majoor. 1 November 1963 wordt hij bevorderd tot luitenant-kolonel en krijgt de functie van Hoofd Sectie G4 van 4^e Divisie. Daarna wordt hij Commandant van het 13^e Infanteriebataljon 'Garde Fuseliers Prinses Irene', de eenheid die voortkwam uit de Prinses Irene Brigade.

1 November 1969 wordt Van Besouw bevorderd tot kolonel. In die rang vervult hij achtereenvolgens de functie van plaatsvervangend brigadecommandant van de 13^e Pantserinfanteriebrigade in Oirschot, plaatsvervangend brigadecommandant van de 12^e Pantserinfanteriebrigade in Nunspeet en Chef Staf van de 4^e Divisie in Harderwijk.

1 Mei 1972 wordt kolonel Van Besouw bevorderd tot brigadegeneraal en wordt hij Commandant van de 12^e Pantserinfanteriebrigade. Tijdens zijn verblijf in de Oost had hij een keer tijdens een borreltje tegen zijn compagnie gezegd dat als hij generaal zou worden hij de hele compagnie zou uitnodigen. Hij was er toen van overtuigd dat hij dat nooit zou worden. Hij heeft zijn woord gehouden. De hele compagnie is uitgenodigd en heeft zijn bevordering tot brigadegeneraal gevierd.

Het bleef niet bij brigadegeneraal, 1 maart 1974 wordt Van Besouw generaal-majoor en Commandant van de 4^e Divisie. Per 1 mei 1975 wordt generaal-majoor Van Besouw eervol ontslagen uit de militaire dienst en door Hare Majesteit Koningin Juliana benoemd tot generaal-majoor der Fuseliers b.d.

Generaal-majoor Van Besouw droeg de volgende onderscheidingen: -Bronzen Leeuw -Bronzen Kruis - Kruis van Verdiensten -Verzetshedenkingskruis -Officier in de orde van Oranje Nassau -Gewondenkruis - Oorlogsherinneringskruis met gespen -Orde en Vrede Kruis met gespen -Vier Britse *Campagne Medals* - Vierdaagse Kruis (10 x) -Tweedaagse Militaire Prestatietoets (4 x) -Nederlandse Sport Federatie (3 x)

Generaal-majoor der Fuseliers b.d. Theodorus Johannes van Besouw overleed 3 mei 2007